

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۵/۲۲
تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

(بخش الزامی)

دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۳ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید)

الف) تدبیر در آیات قرآن و حدیث

- ۱ آیه شریفه: « يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ » را ترجمه کنید. ۱/۵
- ۲ با توجه به آیه شریفه: « أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكَ أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ » هر کس ادعای ایمان کند، ..... قرار می گیرد. ۰/۵
- ۳ با توجه به آیه شریفه: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ... » معیار سوم تمدن اسلامی کدام است؟ ۰/۵
- ۴ رسول خدا صلی الله علیه وآله می فرماید: « التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ » کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که ۰/۵

ب) درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید

- ۵ احکام الهی، انسان را از توجه به امیال مادی منع می کند. ۰/۵
  - ۶ انسان موحد باور دارد، دشواری زندگی نشانه بی مهری خدا نیست. ۰/۵
  - ۷ در عصر جاهلیت زن از کمترین حقوق فردی و اجتماعی، حتی حق مالکیت برخوردار نبود. ۰/۵
  - ۸ فهمیدن یکی از حکمت های یک دستور الهی، مبنای تصمیم گیری انسان در عمل به آن دستور است. ۰/۵
- ج) عبارات های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید.**
- ۹ حسن ..... بدین معناست که انجام دهنده کار، دارای نیت الهی باشد. ۰/۵
  - ۱۰ تکرار توبه، اگر ..... باشد، موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می شود. ۰/۵
  - ۱۱ توحید در ..... بدان معنا نیست که موجودات، به خصوص انسان، نقشی در پرورش و تدبیر سایر مخلوقات ندارند. ۰/۵
  - ۱۲ در پیدایش هر پدیده ممکن است چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر مشارکت کنند که علل ..... نامیده می شود. ۰/۵

د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

- ۱۳ پشتوانه محکم دوری از گناه چیست؟ ۰/۵
- ۱۴ دو مورد از حيله های شیطان را بنویسید. ۰/۵
- ۱۵ در چه صورتی یک جامعه توحیدی است؟ ۰/۵
- ۱۶ دو مورد از شواهد وجود اختیار را بنویسید. ۰/۵
- ۱۷ جامعه عدالت محور پیامبر صلی الله علیه و آله چه ویژگی هایی داشت؟ ۰/۵
- ۱۸ پیش از اسلام، پادشاهان و رؤسای قبایل، روابط بین ملت ها را بر چه اساسی تنظیم می کردند؟ ۰/۵
- ۱۹ عناصر اصلی برنامه پیامبر صلی الله علیه و آله در ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد و تربیت انسان ها چه بود؟ ۰/۵

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۵/۲۲
تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۲۰	<p>ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید.</p> <p>الف) موضوع اولین آیاتی که بر پیامبر نازل شد. (۱) دانش و آموختن (۲) تشکیل حکومت اسلامی</p> <p>ب) مهم ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از انحرافات اجتماعی (۱) توبه اجتماعی (۲) امر به معروف و نهی از منکر</p>	۱
۲۱	<p>و) کشف ارتباط</p> <p>کدام یک از موارد سمت راست به موارد سمت چپ ارتباط دارد (در سمت چپ یک مورد اضافی است).</p> <p>الف) تدبیر امور مستقل از خداوند ۱- شرک در خالقیت</p> <p>ب) حق تصرف در جهان در کنار خداوند ۲- توحید در ولایت</p> <p>ج) اعتقاد به چند خالق برای جهان ۳- شرک در ربوبیت</p> <p>۴- شرک در ولایت</p> <p>ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.</p>	۱/۵
۲۲	<p>الف) " پیرایش یا تخلیه "</p> <p>ب) " اخلاص در کاربرد دینی "</p>	۰/۵ ۰/۵
۲۳	<p>ح) احکام</p> <p>حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید. (واجب - جایز و حلال - مستحب - حرام)</p> <p>الف) شرط بندی در بازی ها و ورزش های معمولی ب) خریدن کالاهای خارجی به سبب وابستگی کشور ج) استفاده از موسیقی خواه موسیقی سنتی و کلاسیک و خواه موسیقی غیر سنتی و مدرن د) شرکت در مجالس شادی مانند جشن عروسی و جشن های مذهبی و ملی به موجب صله رحم</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	«ادامه سوالات در صفحه سوم»	

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۵/۲۲
تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور سال ۱۳۹۹		

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

بخش انتخابی

دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۲۴ تا ۳۱ فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

۲۴	یکی از جلوه های توفیق الهی را بنویسید.	۱
۲۵	چرا دوره جوانی بهترین دوره برای توبه است؟	۱
۲۶	از مراحل تکمیلی توبه " تلاش در جهت دور شدن از گناه " را شرح دهید.	۱
۲۷	از میوه های درخت اخلاص « نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطان » را شرح دهید.	۱
۲۸	مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر، از برنامه های حوزه چهارم، جهت حضور مؤثر در جامعه جهانی را به اختصار توضیح دهید.	۱
۲۹	از اقدامات تقویت توانایی های فردی، " تقویت ایمان و اراده " را توضیح دهید.	۱
۳۰	آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط " مشارکت مردم در تشکیل حکومت " را توضیح دهید.	۱
۳۱	اوضاع فرهنگی، اجتماعی پیش از اسلام در امپراطوری روم چگونه بود و چه عواملی این امپراطوری را به افول کشاند؟	۱
۲۴	جمع نمره	۲۴

«در پناه حق، موفق و پیروز باشید.»

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۵/۲۲		پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهریور سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱	الف) آیات قرآن و حدیث: ای مردم، شما نیازمند و محتاج به خدا هستید (۱) و خداوند بی نیاز و ستوده است (۰/۵) درس ۱ ص ۱۰	۱/۵
۲	مورد امتحان (۰/۵) پذیرش ولایت الهی (تشکیل حکومت الهی) (۰/۵)	۰/۵
۳	هیچ گناهی نکرده است. (۰/۵)	۰/۵
۴	درس ۸ ص ۱۰۰	۰/۵
۵	ب) درستی یا نادرستی گزاره ها: (صحیح / غلط) غ (۰/۵) درس ۷ ص ۸۹	۲
۶	ص (۰/۵) درس ۳ ص ۳۲	
۷	ص (۰/۵) درس ۱۰ ص ۱۲۹	
۸	غ (۰/۵) درس ۹ ص ۱۱۴	
۹	ج) جملات کامل کردنی: حسن فاعلی (۰/۵) درس ۴ ص ۴۵	۲
۱۰	واقعی (۰/۵) درس ۸ ص ۱۰۱	
۱۱	ربوبیت (۰/۵) درس ۲ ص ۲۰	
۱۲	عرضی (۰/۵) درس ۵ ص ۶۳	
۱۳	د) پاسخ کوتاه: ایمان به خدا (۰/۵) درس ۷ ص ۹۰	۳/۵
۱۴	۱- گناه کن و بعد توبه کن ۲- تسویف ۳- به شقاوت کشاندن انسان. (دو مورد هر کدام ۰/۲۵)	
۱۵	درس ۸ ص ۱۰۲-۱۰۳-۱۰۴ وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد (۰/۲۵) و همان شرایطی	
۱۶	راکه خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه اجرا کند (۰/۲۵) درس ۳ ص ۳۴	
۱۷	۱- تفکر و تصمیم ۲- احساس رضایت یا پشیمانی ۳- مسئولیت پذیری (دو مورد هر کدام ۰/۲۵) درس ۵ ص ۵۶	
۱۸	به طوری که مظلوم بتواند به اسانی حق خود را از ظالم بستاند و امکان رشد برای همه انسان ها فراهم باشد نه اینکه نعمت ها و ثروت های زمین در انحصار گروهی محدود باشد. (۰/۵) درس ۱۰ ص ۱۲۹	
۱۹	۱- بر اساس منافع مادی ۲- زیر سلطه درآوردن قبایل ۳- سرزمین های یکدیگر (دو مورد هر کدام ۰/۲۵) درس ۱۰ ص ۱۳۰	
۲۰	احیای منزلت زن و ارزش های اصیل او (۰/۵) درس ۱۰ ص ۱۳۲	
	ه) تشخیص: الف) ۱ (۰/۵) درس ۱۰ ص ۱۳۲	۱
	ب) ۲ درس ۸ ص ۱۰۵	
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۵/۲۲		پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهریور سال ۱۳۹۹	

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

۱/۵	(و) کشف ارتباط: الف (۳ (۰/۵) (درس ۲ ص ۲۱) ب) ۴ (۰/۵) (درس ۲ ص ۲۱) ج) ۱ (۰/۵) (درس ۲ ص ۲۱)	۲۱
۱	(ز) اصطلاحات: الف) توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد، به همین جهت این عمل را « پیرایش » یا «تخلیه» می گویند. (۰/۵) ب) شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان گونه که او دستور داده است ، انجام دهد. (۰/۵) درس ۴ ص ۴۴	۲۲
۲	(ح) احکام: الف) حرام (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۰) ب) واجب (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۲) ج) جایز و حلال (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۱۹) د) مستحب (۰/۵) (درس ۹ ص ۱۲۰)	۲۳
	بخش انتخابی مصصح گرامی: اگر دانش آموز به بیش از ۴ سؤال انتخابی پاسخ داده باشد، فقط چهار سؤال اول را تصحیح نمایید.	
۱	۱- نصرت الهی و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است. خداوند، انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می کند، دست او را می گیرد و با پشتیبانی خود به پیش می برد. ۲- ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن می باشد مانند یافتن دوست خوب، شرکت در یک جلسه قرآنی و خواندن یک کتاب تأثیر گذار و هدایتگر (یکی از این دو مورد ۱ نمره) درس ۶ ص ۷۷	۲۴
۱	دوره جوانی دوره انعطاف پذیری، تحوّل و دگرگونی و دوره پیری دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست. (۰/۵) اگر در دوره جوانی خصلت هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد خارج کردن آنها در پیری بسیار سخت و طاقت فرسا خواهد بود. (۰/۵) درس ۸ ص ۱۰۷	۲۵
۱	توبه کننده تلاش می کند دیگر به سراغ گناهی که از آن پشیمان شده است نرود. (۰/۵) زیرا انجام آن مساوی با شکستن توبه است که در آن صورت باز هم باید توبه کند. (۰/۵) (اگر توبه کننده حقیقتاً توبه کرده باشد، گرچه ممکن است به آن گناه علاقه ای هم داشته باشد، سعی خواهد کرد در عمل از آن دوری نماید، یعنی از افراد، مکان ها و موقعیت هایی که می توانند زمینه ساز شکل گیری گناه باشند، دوری می کند.) درس ۸ ص ۱۰۴	۲۶
۱	اگر انسان در اخلاص پیش رود، به مرحله ای می رسد که دیگر فریب وسوسه های شیطان را نمی خورد. (۰/۵) چرا که شیطان ، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد. (۰/۵) درس ۴ ص ۴۸	۲۷
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۵/۲۲		پایه: دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در شهریور سال ۱۳۹۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۲۸	یکی از رسالت های اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است. هر چند بسیاری از مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم می شود و مجذوب حقیقت و عدالت می شوند (۰/۵) اما باید هوشیار باشیم که همواره گروهی از اهل باطل هستند که نه تنها زیر بار حق نمی روند، بلکه سد راه حق جویی می شوند، زیرا گسترش عدالت ، منافع آنها را تهدید می کند. (۰/۵) درس ۱۳ ص ۱۷۱	۱
۲۹	مشارکت در این اقدام بزرگ نیازمند اعتقاد راسخ به دین، عزت نفس، توکل و اعتماد به خداوند، شجاعت ، پایداری، عزم و اراده قوی است. (۱) درس ۱۳ ص ۱۶۴	۱
۳۰	حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود، گام مثبت دیگری بود که در تمدن جدید برداشته شد (۰/۵) و باعث شد برخی حکومت های استبدادی و موروثی حاکم بر کشورهای اروپایی از صحنه خارج شوند. (۰/۵) درس ۱۲ ص ۱۵۵	۱
۳۱	امپراطوری روم با استبداد اداره می شد و مسیحیت تحریف شده را، دستاویز حکومت خود قرار داده بود. (۰/۵) و تبعیض های نژادی، انحطاط اخلاقی و جنگ های پی در پی و طولانی مدت، این امپراطوری را به افول کشانده بود. (۰/۵) درس ۱۱ ص ۱۳۹	۱
	جمع نمره	24

قابل توجه همکاران مصحح: چنانچه دانش آموزان در پاسخ سؤالات ، مفهوم مورد نظر را رسانده باشند نمره کامل منظور گردد. (خدا قوت)